

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๘๓ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๑, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

สอบสัมภาษณ์ผู้สมัครได้รับทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย ประจำปี ๒๕๖๐
ศาสตราจารย์ (พิเศษ) อรรถนิติ ดิษฐอำนาจ เป็นประธานในการคัดเลือกผู้สมัครได้รับทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษา
กฎหมาย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมมหาชิราวุธ ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑

ศึกษาดูงาน

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมาย
แห่งเนติบัณฑิตยสภา บรรยายความรู้
ในการเรียนเนติบัณฑิตแก่คณาจารย์
และนักศึกษาจากสาขาวิชานิติศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ในโอกาสศึกษาดูงานที่สำนักอบรม
ศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ณ
ห้องประชุม ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตย-
สภา ในวันจันทร์ที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๑
เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จาก

การศึกษาดูงานองค์กรภาครัฐและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม ในการนี้ได้เข้าชมห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา
โดยมีนางสาวกนกวรรณ เจตนะจิตร บรรณารักษ์ชำนาญการ นำเยี่ยมชมห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา และเข้าชมพระราชประวัติ
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ห้องแสดงนิทรรศการ ชั้น ๑ อาคารเนติบัณฑิตยสภา ด้วย

เนื่องจากปก

“วันทนายความ”

ว่าที่ร้อยตรี ดร.กวัลย์ รุยาพร*

เนื่องในโอกาสครบรอบ ๖๐ ปี ในการรวมตัวของทนายความที่ได้ก่อตั้งศูนย์รวมขึ้นเป็นครั้งแรกในนาม “สมาคมทนายความ” เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐^๑ และจะก้าวสู่ปีที่ ๖๑ ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นี้ ด้วยเหตุนี้ ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ของทุกปี จึงถือเป็น “วันทนายความ” ซึ่งเป็นวันสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ทนายความทุกคนตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

เดิมที ก่อนที่จะได้มีการจัดตั้งองค์กรเกี่ยวกับทนายความ ได้มีพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๔๗๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๘๓ มาก่อนหน้าแล้ว พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้การออกใบอนุญาต

* นายกสภาทนายความ, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา

^๑ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย”

อ่านต่อหน้า ๔

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๔๓

สารบัญ

- ๒ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
- ๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก
- ๔ เนื่องจากปก
- ๕ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ
- ๙ คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ
- ๑๑ เจาะฎีกาเด่น
- ๑๔ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
- ๑๖ บทความเรื่อง “ประวัติศาสตร์ทนายความ”
- ๑๘ ข้อสอบพร้อมคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ (สนามใหญ่) วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กรอัยการ และพนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวง และวิธีพิจารณาคriminal ในศาลแขวงฯ วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙ ข้อ ๘ (ข) และ วิชาภาษาอังกฤษ ข้อ ๙ - ๑๐
- ๒๒ มุมข่าว
- ๒๓ ข่าวเนติบัณฑิตยสภา หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
- ๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ **ที่ปรึกษา** นายชัยวัฒน์ เกตุปรัชชาสวัสดิ์ **ประธานฝ่ายอำนวยการ** นายสัตยา อรุณชาติ **รองประธานฝ่ายอำนวยการ** ● นายกฤษฎา บุญสมิต **ฝ่ายอำนวยการ** นายสุรพันธ์ ทิมกระจ่าง ● นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ● นายมันเกียรติ ธนวิจิตรพันธ์ ● นางศิริอร เทศะบำรุง มณีสินธุ์ ● นายพงศ์พิเชษฐ จันทพรกิจ ● นายโกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร **กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ** นางศิริอร เทศะบำรุง มณีสินธุ์ **ผู้ช่วยบรรณาธิการ** ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง ● นายนิรันดร์ วุฒิววัฒน์ ● นายรังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์ ● นายมนต์ชัย ชินนทรลีลา ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● นายอำนาจ เนตยสุภา ● นางสาวมาติกา ธนเดชากุล ● นางปฐมณ เดชเดโช ● นายไตรวิญจ ฐัจจินดา **ฝ่ายดำเนินการ** นางพรพรรณ แต่งอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ ไสววัฒนะ ● นางวาสนา เกตุแห่ง **การเงิน** นางกฤติญา โพธิ์งาม **กะเบียน จัดส่ง** นางณัชชา โชคชัยมาตล

บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในข่าวเนติบัณฑิตยสภาเป็นผลงานของผู้เขียนโดยเฉพาะ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

ทนายความอยู่อำนาจของอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ต่อมาเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๐๘ กำหนดให้อำนาจในการออกใบอนุญาตและการควบคุม มรรยาททนายความเป็นอำนาจของเนติบัณฑิตยสภา ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติทนายความ ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และในที่สุดพระราชบัญญัติทนายความฉบับนี้ ถูกยกเลิกไปเมื่อมีบทบัญญัติจัดตั้ง “สภาทนายความ” ขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๒๘

“สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ โดยทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้ **พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘** เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มี “สภาทนายความ” ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๘ มาจนถึงปัจจุบัน นับเป็นระยะเวลาถึง ๓๓ ปี

ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้บัญญัติหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๑. สภาทนายความ เป็นสถาบันที่เป็นผู้ควบคุมดูแลการประกอบวิชาชีพทนายความ เป็นนิติบุคคล เป็นองค์กรอิสระที่ปกครองทนายความโดยทนายความ
๒. มีอำนาจหน้าที่ในการออกใบอนุญาตว่าความ และควบคุมมรรยาททนายความ
๓. ส่งเสริมให้ทนายความมีจรรยาบรรณและเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพ
๔. จัดการฝึกอบรมมรรยาททนายความ วิชาว่าความ และหลักการประกอบวิชาชีพกฎหมาย รวมถึงจัดการสอบ โดยที่ผู้ผ่านการสอบจะได้รับการจดทะเบียนและออกใบอนุญาตให้เป็นทนายความ
๕. จัดให้มีกองทุนสวัสดิการเพื่อช่วยเหลือทนายความที่เดือดร้อน รวมถึงทายาทของทนายความ

ที่เจ็บป่วยและถึงแก่กรรม

๖. จัดให้มีการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายโดยมีกองทุนช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายและมีคณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

สภาทนายความได้ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายอย่างต่อเนื่องตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ เช่น การที่สภาทนายความได้เข้าช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทจำนวนมากหลายกรณี ด้วยเหตุนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ จึง **“ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สภาทนายความอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์”**

สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อกระบวนการยุติธรรมและการบริหารงานยุติธรรม โดยทำหน้าที่ร่วมกับภาครัฐ เช่น การคุ้มครองสิทธิของจำเลยในคดีอาญา รวมถึงเด็กและเยาวชนด้วย นอกจากนี้ เนื่องจากทนายความเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับประชาชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๘ จึงได้กำหนดบทบาทของทนายความในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในสังคม วิชาชีพทนายความเป็นวิชาชีพที่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนและภาครัฐในการดำเนินกระบวนการยุติธรรม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรมแก่สังคมและประเทศชาติ วิชาชีพทนายความจึงเป็นวิชาชีพที่ทรงเกียรติซึ่งทนายความทุกคนจักร่วมกันธำรงรักษาไว้

ด้วยเหตุนี้ จึงได้ถือวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ อันเป็นวันเริ่มก่อตั้งองค์กรของทนายความขึ้นเป็นครั้งแรก เป็นวันที่ระลึกถึงการรวมตัวของทนายความ และกำหนดเป็น “วันทนายความ” สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

การแปรสภาพโดยควบรวมนิติบุคคลหลังจากได้รับการขึ้นทะเบียน ผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเป็นผู้อยู่ยื่นขอเสนอราคา**

ข้อเท็จจริง

กรม จ. ได้ทำการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในงานจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีประกาศลงวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๘ เชิญชวนให้ผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้างงานชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ และงานชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเล ต่อมากรม จ. มีประกาศลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ประกาศผลการพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในงานจ้างเหมาชุดลอกงานดังกล่าว โดยพิจารณาให้บริษัท ส. จำกัด ซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๒๘๘ ซึ่งได้แปรสภาพจาก หจก. ส. เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๓๕๓xxx๑๘๕ เป็นผู้ผ่านการพิจารณาเพื่อขึ้นบัญชีและจัดทำทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคารับจ้างงานชุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศชั้น ๑ ต่อมาบริษัท ส. จำกัด ได้ติดต่อขอรับบัตรประจำตัวผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้างเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยแสดงหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลประกอบการขอรับบัตรปรากฏมีชื่อบริษัท ส. จำกัด จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๖๔๔ โดยควบรวมบริษัท ระหว่างบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๒๘๘ กับบริษัท ก. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๑๐๕๕๕xxxx๐๘๗ ซึ่งไม่สอดคล้องกับเอกสารหลักฐานที่ได้รับ

การพิจารณาให้เป็นผู้มีคุณสมบัติให้เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคา

ข้อหารือ

กรม จ. ขอหารือ หจก. ส. เมื่อเป็นผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นตามที่กรม จ. กำหนดแล้วได้แปรสภาพเป็นบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๒๘๘ ต่อมาแปรสภาพโดยควบรวมกับบริษัท ก. จำกัด กลายเป็น นิติบุคคลใหม่ในนามบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๖๔๔ ซึ่งเป็น คณะนิติบุคคล กรม จ. จะสามารถใช้คุณสมบัติเบื้องต้นตามที่ได้พิจารณาในชั้นเสนอเอกสารในนามห้างหุ้นส่วนจำกัดมาเป็นผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในนามบริษัทจำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๒๘๘ และเลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๖๔๔ ได้หรือไม่

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุด มีความเห็นว่า เดิม หจก. ส. ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทใหม่ชื่อ บริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๒๘๘ ทำให้ หจก. ส. ได้หมดสภาพการเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว ตามมาตรา ๑๒๔๖/๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์^{๑)} ซึ่งบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๒๘๘ ได้รับไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจำกัด ส. ด้วย ต่อมา

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ สำนักงานอัยการสูงสุด

** สำนักข้อหารือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ พ.๒๓๙/๒๕๖๐

^{๑)} ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๕ บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนการแปรสภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นบริษัทจำกัดแล้ว ให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิมหมดสภาพการเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน”

บริษัท ส. เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๒๘๘ ได้จดทะเบียนควบรวมกับบริษัท ก. จำกัด เป็นบริษัทใหม่ชื่อ บริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๖๔๔ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๓ บัญญัติว่า “บริษัทใหม่นี้ย่อมได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบที่มีอยู่แก่บริษัทเดิมอันได้มาควบเข้ากันนั้นทั้งสิ้น” ดังนั้น บริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๖๔๔ ที่ได้ควบรวมกับบริษัท ก. จำกัด ตามกฎหมายย่อมได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบที่บริษัท ส. จำกัด มีอยู่เดิม ตามประกาศกรม จ. ที่ ๙๘/๒๕๖๐ เรื่อง ผลการพิจารณาคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้างงานก่อสร้าง งานขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ และงานขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายทะเล ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ระบุให้ บริษัท ส. จำกัด ขึ้นบัญชีเป็นผู้มีสิทธิรับจ้างงานขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ ชั้น ๑ แล้ว กรม จ. ก็สามารถใช้อำนาจใช้คุณสมบัติเบื้องต้นตามที่ได้พิจารณาในชั้นเสนอเอกสารในนามห้างหุ้นส่วนจำกัดมาเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นในนามของบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๖๔๔ ได้ต่อไป ทั้งนี้ เมื่อการควบรวมกิจการ บริษัทที่ควบรวมยอมได้ไปทั้งสิทธิและความรับผิดชอบที่มีอยู่แก่บริษัทเดิมอันได้มาควบรวมเข้ากันนั้น ดังนั้น กรม จ. จึงควรตรวจสอบด้วยว่า เมื่อควบรวมกิจการเข้ากันแล้วจะทำให้นิติบุคคลใหม่ (บริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๖๔๔) เป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีความต้องห้ามของผู้ยื่นข้อเสนอราคาหรือไม่

หมายเหตุ

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๑ บัญญัติกรณีกการแปรสภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นบริษัทจำกัดว่า “ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีผู้เป็นหุ้นส่วนตั้งแต่สามคนขึ้นไปอาจแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดได้โดยความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน และดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนที่จะให้แปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัทจำกัด เป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนให้ความยินยอม

(๒) ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่อย่างน้อยหนึ่งคราว และมีหนังสือบอกกล่าวไปยังบรรดาผู้ซึ่งรู้ว่าเป็นเจ้านั้นของห้างหุ้นส่วนบอกให้ทราบรายการที่ประสงค์จะแปรสภาพห้างหุ้นส่วนเป็นบริษัทและขอให้เจ้านั้นผู้มีข้อคัดค้านอย่างหนึ่งอย่างใดในการแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดนั้น ส่งคำคัดค้านไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บอกกล่าวนั้น

ถ้ามีการคัดค้าน ห้างหุ้นส่วนนั้นจะแปรสภาพมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือให้ประกันเพื่อหนี้นั้นแล้ว”

มาตรา ๑๒๔๖/๕ บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนการแปรสภาพห้างหุ้นส่วน จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็นบริษัทจำกัดแล้ว ให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิมหมดสภาพการเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน”

มาตรา ๑๒๔๖/๖ บัญญัติว่า “เมื่อห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดแล้ว บริษัทย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิมทั้งหมด”

ส่วนในกรณีกการควบบริษัทจำกัดเข้ากันประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติวิธีการและผลของการควบบริษัทจำกัดเข้ากันไว้ดังนี้

มาตรา ๑๒๔๑ “บริษัทได้ควบเข้ากันแล้วเมื่อใดต่างบริษัทต้องนำความไปจดทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ควบเข้ากันและบริษัทจำกัดอันได้ตั้งขึ้นใหม่ด้วยควบเข้ากันนั้น ก็ต้องจดทะเบียนเป็นบริษัทใหม่”

มาตรา ๑๒๔๒ “จำนวนทุนเรือนหุ้นของบริษัทใหม่นั้นต้องเท่ากับยอดรวมจำนวนทุนเรือนหุ้นของบริษัทเดิมอันมาควบเข้ากัน”

มาตรา ๑๒๔๓ “บริษัทใหม่นี้ย่อมได้ไปทั้งสิทธิ และความรับผิดชอบที่มีอยู่กับบริษัทเดิมอันได้มาควบ เข้ากันนั้นทั้งสิ้น”

๒. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติเกี่ยวกับการแปรสภาพบริษัทเอกชนเป็น บริษัท (บริษัทมหาชนจำกัด) ไว้ดังนี้

มาตรา ๑๘๐ “บริษัทเอกชนอาจแปรสภาพ เป็นบริษัทได้เมื่อมีมติพิเศษตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ให้กระทำได้”

มาตรา ๑๘๔ “เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียน การแปรสภาพเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้บริษัทเอกชนเดิมหมดสภาพจากการเป็นบริษัท จำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน”

มาตรา ๑๘๕ “บริษัทเอกชนที่จดทะเบียนแปร สภาพเป็นบริษัทแล้วย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน สิทธิและความ รับผิดชอบของบริษัทเอกชนเดิมทั้งหมด”

แต่หากเป็นกรณีการควบบริษัท พระราช บัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด มาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๓ ได้บัญญัติผลของการควบบริษัทมหาชนจำกัดไว้ ดังนี้

มาตรา ๑๕๒ “เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียน การควบบริษัทแล้ว ให้บริษัทเดิมหมดสภาพจากการเป็น นิติบุคคล และให้นายทะเบียนหมายเหตุไว้ในทะเบียน”

มาตรา ๑๕๓ “บริษัทที่ควบกันและจดทะเบียน แล้วย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่ และความ รับผิดชอบของบริษัทเหล่านั้นทั้งหมด”

๓. ศาลฎีกาได้เคยวินิจฉัยผลทางกฎหมายของ การแปรสภาพจากบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ไว้ใน**คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๑๖๐/๒๕๓๙** ว่า แม้มาตรา ๑๘๔ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ จะบัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทตามพระราชบัญญัติแล้ว ให้บริษัทเอกชนเดิมหมดสภาพเป็นบริษัทจำกัดตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียน หมายเหตุไว้ในทะเบียน” ก็ตาม แต่มาตรา ๑๘๕ แห่ง

พระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติไว้ชัดเจนว่า “บริษัท เอกชนที่จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทแล้วย่อมได้ไป ทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของบริษัทเอกชน เดิมทั้งหมด” แสดงว่า การแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน ของโจทก์เป็นเพียงทำให้โจทก์หมดสภาพการเป็นบริษัท จำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่านั้น แต่สถานะนิติบุคคลของโจทก์มิได้สิ้นไป บริษัทมหาชน ของโจทก์จึงรับไปซึ่งสิทธิในการดำเนินคดีต่อจากเดิมได้ ฉะนั้น ต้องถือว่าโจทก์ในคดีเดิมและในคดีนี้เป็นบุคคล เดียวกัน ที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้อง ซ้อนกับคดีก่อนจึงชอบแล้ว”

๔. คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวพ) ๐๔๐๕.๒/๐๓๖๐๒๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การขอผ่อนผันกรณีผู้เสนอ ราคาหรือคู่สัญญาแปรสภาพกิจการ ตอบซื้อหรือของ กรมชลประทาน กรณีกรมฯ ได้ทำสัญญากับ หจก. ห. โดยผู้รับจ้างได้มีหนังสือแจ้งการแปรสภาพกิจการเป็น บริษัท ห. จำกัด ซึ่งเป็นการแปรสภาพจากห้างหุ้นส่วน จำกัดเป็นบริษัทจำกัด อันมีผลทำให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด เดิมหมดสภาพจากการเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัท ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของ ห้างหุ้นส่วนจำกัดเดิม ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและ พณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๕ และมาตรา ๑๒๔๖/๖ เนื่องจากในขณะที่เสนอราคาจนถึงขั้นตอนการอนุมัติรับ ราคา ผู้รับจ้างมีสถานะเป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้น ส่วนจำกัด กรมฯ ย่อมไม่สามารถทำสัญญากับบริษัท ห. จำกัดได้ เนื่องจากเป็นคนละนิติบุคคล มีชื่อนิติบุคคลที่มา ยื่นเสนอราคา ประกอบกับกรมฯ ได้ตกลงทำสัญญากับ บริษัท ห. แล้ว ดังนั้น หากกรมฯ เห็นว่าการเปลี่ยน สถานะและสิทธิหน้าที่ของนิติบุคคลที่แปรสภาพเป็น ปัญหาด้านกฎหมาย กรมฯ ย่อมหรือไปยังสำนักงาน อัยการสูงสุดซึ่งมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมาย โดยตรงต่อไป

๕. สำนักงานอัยการสูงสุด ได้วินิจฉัยไว้ตาม **สำนวนข้อหารือ สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับ ที่ ๒๐๖/๒๕๖๐** ว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและ

พาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๑ บัญญัติว่า “ห้างหุ้นส่วน จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีผู้เป็นหุ้นส่วนตั้งแต่ สามคนขึ้นไปอาจแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดได้ โดย ความยินยอมของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน” และมาตรา ๑๒๔๖/๖ บัญญัติว่า “เมื่อห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือ ห้างหุ้นส่วนจำกัดได้ จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัท จำกัดแล้ว บริษัทย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และ ความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและห้างหุ้นส่วน จำกัดเดิมทั้งหมด” การที่ หจก. ฉ. ได้เสนอราคาจนถึง ขั้นตอนการอนุมัติราคาในนาม หจก. ฉ ต่อมาได้ แปรสภาพเป็นบริษัทชื่อว่า บริษัท ฉ จำกัด โดยผล ของกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๖ บริษัท ฉ. จำกัด ย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของ หจก. ฉ. ทั้งหมด นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๕ บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนการแปร สภาพห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดเป็น บริษัทจำกัดแล้ว ให้ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้น ส่วนจำกัดเดิมหมดสภาพการเป็นห้างหุ้นส่วน จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียน หมายเหตุไว้ในทะเบียน” ซึ่งปรากฏว่าสำนักงาน ทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดสงขลา ได้ออกหนังสือ รับรองหมายเหตุไว้ในทะเบียนว่า บริษัทนี้เดิมชื่อ หจก. ฉ. จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทจำกัดเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ จึงเห็นได้ว่า หจก. ฉ. เป็นชื่อเดิม เมื่อจดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทใหม่ชื่อว่า บริษัท ฉ. จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่เกิดจากการแปรสภาพตาม กฎหมายจากห้างหุ้นส่วนจำกัด เป็นบริษัทจำกัด ดังนั้น บริษัท ฉ. จำกัด จึงรับไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจำกัดทั้งหมดตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๔๖/๕ ประกอบมาตรา ๑๒๔๖/๖

๖. สำหรับผลของการควบรวมกิจการนั้น สำนักงาน

อัยการสูงสุดได้เคยมีคำวินิจฉัยไว้ใน สำนวนข้อหารือ สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับที่ ท.๑๔๒/๒๕๕๐ ว่าสัญญาจัดสร้างและประกอบกิจการโรงกลั่น ปีโตรเลียมาฯ ข้อ ๒๑ ที่กำหนดว่า “ผู้รับอนุญาต จะโอนสิทธิและหน้าที่ตามสัญญานี้ไปยังบุคคลอื่นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อนุญาต ก่อน” นั้น มุ่งหมายถึงการโอนสิทธิและหน้าที่โดยทาง นิติกรรม แต่การควบรวมกิจการตามที่หารือนี้ไม่อยู่ภาย ใต้บังคับของสัญญาข้อ ๒๑ เนื่องจากสิทธิและหน้าที่ ของบริษัทเดิมจะโอนไปเป็นของบริษัทที่ควบกันและ จดทะเบียนแล้วโดยผลของกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่บัญญัติว่า “บริษัทที่ควบกันและ จดทะเบียนแล้วย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของบริษัทเหล่านั้นทั้งหมด” ดังนั้น สิทธิ หน้าที่ และความสามารถตามกฎหมายของบริษัท ที่ควบรวมขึ้นใหม่จึงมีเช่นเดียวกับบริษัทเดิมก่อน การควบรวมโดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา แต่หาก กระทบพลังงานประสงค์จะแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเพื่อ ความชัดเจนยิ่งขึ้น ก็หาได้มีข้อขัดข้องแต่ประการใดไม่

นอกจากนี้ ใน คำวินิจฉัยข้อหารือของสำนักงาน อัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับที่ ท. ๗๕/๒๕๕๐ ได้วางหลักการเกี่ยวกับการตีความเงื่อนไข ประกวดราคาที่กำหนดว่า “ผู้เสนอราคาจะต้องเป็น นิติบุคคล...” โดยมีได้กำหนดด้วยว่าจะต้องเป็น นิติบุคคลรายเดียว ว่าเมื่อมีผู้เสนอราคาเป็นกิจการร่วม คำของนิติบุคคล ๒ ราย ย่อมไม่ขัดต่อเงื่อนไขการ ประกวดราคา การจำกัดตัดสินของนิติบุคคลผู้ประกวด ราคาดังกล่าวย่อมทำให้รัฐเสียโอกาสในการพิจารณา ข้อเสนอที่อาจเป็นประโยชน์กับรัฐมากกว่า ทั้งการ พิจารณาข้อเสนอของนิติบุคคลดังกล่าวก็ไม่ก่อให้เกิด การได้เปรียบเสียเปรียบที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เข้า ประกวดราคาด้วยกัน

คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ

ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง*

“คำพิพากษาศกษณ์เป็นฟ้องช้”

ผลของคำพิพากษาในคดีแพ่งให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาล และอาจมีผลต่อคดีอื่นที่เป็นฟ้องช้ได้ ตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“มาตรา ๑๔๕ ภายใต้งบค้บบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยการอุทธรณ์ฎีกา และการพิจารณาใหม่ คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง นับตั้งแต่วันที่ได้พิพากษาหรือมีคำสั่งจนถึงวันที่คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไขกลับ หรือดลเสีย ถ้าหากมี

ถึงแม้ศาลจะได้กล่าวไว้โดยทั่วไปว่าให้ใช้คำพิพากษาบงค้บแก้บุคคลภายนอก ซึ่งมีได้เป็นคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลด้วยก็ดี คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นยอมไม่ผูกพันบุคคลภายนอก เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๒ (๑), ๒๔๕ และ ๒๗๔ และในข้อต่อไปนี้

(๑) คำพิพากษาเกี่ยวด้วยฐานะหรือความสามารถของบุคคลหรือคำพิพากษาสั่งให้เลิกนิติบุคคลหรือคำสั่งเรื่องล้มละลายเหล่านี้ บุคคลภายนอกจะยกขึ้นอ้างอิงหรือจะใช้นั้นแก้บุคคลภายนอกก็ได้

(๒) คำพิพากษาที่วินิจฉัยถึงกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินใด ๆ เป็นคุณแก้คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจใช้ยื่นแก้บุคคลภายนอกได้ เว้นแต่บุคคลภายนอกนั้นจะพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่า”

“มาตรา ๑๔๘ คดีที่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ห้ามมิให้คู่ความเดียวกันหรือร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อเป็นกระบวนการพิจารณาชั้นบงค้บคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๒) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งได้กำหนดวิธีการชั่วคราวให้อยู่ภายในบงค้บที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกเสียได้ตามพฤติการณ์

(๓) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นให้ยกฟ้องเสียโดยไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะนำฟ้องมายื่นใหม่ให้ศาลเดียวกันหรือในศาลอื่น ภายใต้งบค้บแห่งบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยอายุความ”

ความผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่เป็นการฟ้องช้มีคดีตัวอย่างคือ คำพิพากษาศกษณ์ ๑๐๒๒๑/๒๕๕๙ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

โจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของ นาง ฉ. ซึ่งนาง ฉ. ชื่อที่ดินพิพาทโดยใช้ชื่อจำเลย แต่จำเลยเพิกเฉยอ้างว่าที่ดินเป็นของจำเลย โจทก์ขอให้บงค้บจำเลยจดทะเบียนโอนที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ให้แก้โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย

จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า ที่ดินพิพาทไม่ได้เป็นทรัพย์สินมรดกของนาง ฉ. เจ้ามรดก แต่เป็นของจำเลยที่ซื้อมรดกด้วยตนเอง โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง คดีนี้เป็นฟ้องช้ซ้อนกับคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๗/๒๕๕๒ ของศาลชั้นต้น โจทก์ใช้สิทธิโดยไม่สุจริต จำเลยให้โจทก์และบริวารอาศัยทำกินมาโดยตลอด จำเลยไม่ประสงค์ให้โจทก์และบริวารอยู่อาศัยในที่ดินของจำเลยและแจ้งให้โจทก์และบริวารออกจากที่ดินพิพาทแล้ว แต่โจทก์เพิกเฉย ขอให้ยกฟ้อง และพิพากษาให้โจทก์และบริวารขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินพิพาทตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) พร้อมส่งมอบอาคารตึกไม่มีเลขที่ ๒ คูหา ซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินพิพาท ให้โจทก์ใช้ค่าเสียหายในอันตรายเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่

* ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันฟ้องเป็นเวลา ๖.๕ เดือน เป็นเงิน ๓๒,๕๐๐ บาท และค่าเสียหายในอัตราเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าโจทก์และบริวารจะขนย้ายทรัพย์สินออกจากที่ดินพิพาทและอาคารตึก

โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า ฟ้องแย้งไม่เกี่ยวกับค่าฟ้องเดิม ขอให้ยกฟ้องแย้ง

ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ และฟ้องโจทก์ในคดีนี้เป็นข้อหรือเป็นฟ้องซ้ำกับคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๒๕๙/๒๕๕๐ ของศาลชั้นต้นหรือไม่

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้งดสืบพยาน และพิพากษายกฟ้องโจทก์ให้จำหน่ายคดีของโจทก์และฟ้องแย้งของจำเลยออกจากสารบบความค่าฤชาธรรมเนียมของโจทก์และฟ้องแย้งของจำเลยให้เป็นพับ

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์และฟ้องแย้งจำเลย ให้โจทก์ใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์ ๘,๐๐๐ บาท แทนจำเลย นอกจากนี้แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า ฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้องซ้ำหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๕๙/๒๕๕๐ ของศาลชั้นต้น อันจะทำให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ ปรากฏว่าในคดีก่อนคือคดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๕๙/๒๕๕๐ ของศาลชั้นต้น ซึ่งจำเลยเป็นโจทก์ฟ้องนางสาว ช. อ้างว่านางสาว ช. ปลอมหนังสือมอบอำนาจไปจดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ของจำเลยให้แก่นางสาว ช. ขอให้เพิกถอนนิติกรรมดังกล่าวนี้ ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วตามพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๘๗๗/๒๕๕๖ โดยศาลฎีกาวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย จึงเป็นคำพิพากษาถึงที่สุดที่วินิจฉัยถึงกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทเป็นคุณแก่ฝ่ายจำเลยซึ่งในคดีก่อนนางสาว ช. เป็นทายาทโดยธรรมของนาง

ฉ. ให้การอ้างสิทธิของนาง ฉ. เจ้ามรดกขึ้นต่อสู้กับจำเลยคดีนี้โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. ฟ้องจำเลยก็อ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของนาง ฉ. เจ้ามรดกเช่นเดียวกัน ทั้งโจทก์เองก็ไปเบิกความเป็นพยานให้แก่นางสาว ช. ในคดีก่อนด้วยว่าโจทก์เป็นผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. และที่ดินพิพาทเป็นของนาง ฉ. เมื่อนางสาว ช. จำเลยในคดีก่อนและโจทก์ในคดีนี้ต่างอ้างสิทธิของนาง ฉ. เช่นเดียวกัน โจทก์จึงอยู่ในฐานะเช่นเดียวกับคู่ความในคดีก่อนซึ่งไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าตนมีสิทธิดีกว่าอย่างไร โจทก์จึงต้องผูกพันตามคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีก่อน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคสอง (๒) เมื่อคดีก่อนถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีก่อน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคสอง (๒) เมื่อคดีก่อนถึงที่สุดตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยไว้แล้วที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยมิใช่ของนาง ฉ. เจ้ามรดก ฟ้องโจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. ที่อ้างสิทธิในที่ดินพิพาทเช่นเดียวกัน จึงต้องห้ามมิให้รื้อเรื่องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ฟ้องโจทก์จึงเป็นฟ้องซ้ำ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘ คดีไม่จำต้องวินิจฉัยว่าเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำหรือไม่ เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วยในผลฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีก่อนของศาลชั้นต้นให้ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย โดยคดีก่อนนางสาว ช. เป็นทายาทของนาง ฉ. ได้อ้างสิทธิของนาง ฉ. เจ้ามรดกขึ้นสู้กับจำเลยและในคดีนี้โจทก์ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาง ฉ. ก็อ้างสิทธิของนาง ฉ. เช่นเดียวกัน ย่อมต้องห้ามมิให้ฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน ฟ้องโจทก์จึงเป็นฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๘

เข้า...ฎีกาเด่น

รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์*
มนต์ชัย ชนินทรลีลา**

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐

ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗, ๖๕๔

พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓

โจทก์คิดดอกเบี้ยจากจำเลยร้อยละ ๑.๓ ต่อเดือน หรืออัตราร้อยละ ๑๕.๖ ต่อปี ซึ่งเป็นการคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓ ประกอบ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ มีผลให้ดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นโมฆะ กรณีถือไม่ได้ว่าจำเลยชำระหนี้โดยจงใจฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือเป็นการกระทำอันใดตามอำเภอใจเสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้ว่าคุณไม่มี ความผูกพันตามกฎหมายที่ต้องชำระ อันจะเป็นเหตุให้จำเลยไม่มีสิทธิได้รับทรัพย์สินนั้นคืนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ เมื่อดอกเบี้ยของโจทก์เป็นโมฆะ เท่ากับสัญญา กู้ยืมมิได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์ไม่มีสิทธิได้ ดอกเบี้ยก่อนผิดนัด และไม่อาจนำเงินที่จำเลยชำระแก่ โจทก์มาแล้วไปหักออกจากดอกเบี้ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิด ได้ จึงต้องนำเงินที่จำเลยชำระหนี้ไปชำระต้นเงินทั้งหมด

(อารยา วิชิตชลชัย - ประยูร ณ ระนอง - กีก้อง สมเกียรติเจริญ)

สำหรับตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวกับคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ มีดังนี้

ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ บัญญัติว่า “บุคคลใดได้กระทำการอันใดตามอำเภอใจเหมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้ว่าคุณไม่มี ความผูกพันที่จะต้องชำระ ท่านว่าบุคคลผู้นั้นหา สิทธิที่จะได้รับคืนทรัพย์สินไม่”

ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ บัญญัติว่า “ท่านห้ามมิให้คิด ดอกเบี้ยเกินร้อยละสิบห้าต่อปี ถ้าในสัญญากำหนด ดอกเบี้ยเกินกว่านั้น ก็ให้ลดลงมาเป็นร้อยละสิบห้าต่อปี”

พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓ บัญญัติว่า

“บุคคลใด

(ก) ให้บุคคลอื่นยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตรา ที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือ

(ข) เพื่อปิดบังการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราท่าน บัญญัติไว้ในกฎหมาย บังอาจกำหนดข้อความอันไม่จริงใน เรื่องจำนวนเงินกู้หรืออื่น ๆ ไว้ในหนังสือสัญญา หรือตราสาร ที่เปลี่ยนมือได้ หรือ

(ค) นอกจากดอกเบี้ย ยังบังอาจกำหนดจะเอา หรือ รับเอาซึ่งกำไรอื่นเป็นเงิน หรือสิ่งของ หรือโดยวิธีเพิกถอน หนี้ หรืออื่น ๆ จนเห็นได้ชัดว่าประโยชน์ที่ได้รับนั้นมากเกินไป ส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืม

ท่านว่าบุคคลนั้นมีความผิดฐานเรียกดอกเบี้ยเกิน อัตรา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกิน หนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ลองมาดูแนวบรรทัดฐานเดิมที่ศาลฎีกาวางแนวไว้ เป็น ๓ กรณี

กรณีที่ ๑ กรณีที่ประชาชนให้กู้ยืมกันเอง ข้อเท็จจริง จะคล้ายกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ แต่ผลของคดีไม่เหมือนกัน

* ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ (น.บ.ท. ๓๘)

** ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแรงงานกลาง (น.บ.ท. ๔๒)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๔๕/๒๕๕๔ “โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกู้เงินโจทก์กำหนดดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี โดยสัญญาถูกระบุว่า ดอกเบี้ยตามกฎหมาย แต่โจทก์นำสืบว่า ชั้นแรกตกลงคิดดอกเบี้ยกันอัตราร้อยละ ๕ ต่อเดือน ต่อมาลดลงเหลือร้อยละ ๓ ต่อเดือน จำนวนเงินที่จำเลยชำระมาแล้วเป็นการชำระดอกเบี้ยเกินอัตราตามกฎหมาย จำเลยยังมีได้ชำระต้นเงินกู้ทั้งยังค้างชำระดอกเบี้ยอีกสามหมื่นบาทเศษ จึงฟ้องเรียกต้นเงินกู้เต็มจำนวนกับดอกเบี้ยตามที่ระบุในสัญญานับตั้งแต่วันที่กู้ ดังนี้เป็นการนำสืบเรื่องรายละเอียดแห่งข้อเท็จจริงในมูลกรณีฟ้อง เมื่อได้ความว่าโจทก์เรียกดอกเบี้ยเกินอัตราเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๓ ประกอบด้วย ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ อันเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลย่อมมีอำนาจยกขึ้นปรับแก้คดีได้เองตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๑๔๒ (๕) ทั้งการรับฟังพยานบุคคลว่าหน้าที่ระบุไว้ในเอกสารไม่สมบูรณ์ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๙๔ ข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยจึงเป็นโมฆะ

การที่จำเลยสมยอมชำระดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดแก่โจทก์ ถือว่าเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจโดยรู้ว่าคุณไม่มีหนี้ที่จะต้องชำระตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ จำเลยไม่มีสิทธิเรียกคืนจึงจะให้นำไปหักดอกเบี้ยตามกฎหมายหรือหักจากยอดต้นเงินไม่ได้”

แสดงให้เห็นว่าคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ ได้กลับแนวบรรทัดฐานที่มีแต่เดิมมาช้านาน แต่กรณีนี้ใช้กับกรณีที่ผู้ให้กู้ยืมไม่ใช่สถาบันการเงิน และมีการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี

แนวคำบรรทัดฐานเดิมของศาลฎีกาวางแนวไว้ว่าผู้ให้กู้ยืมไม่ใช่สถาบันการเงินและมีการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ในส่วนของดอกเบี้ยยอมตกเป็นโมฆะ โดยผลของพ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา กรณีผู้ให้กู้ได้รับเงินค่าดอกเบี้ยดังกล่าวไปนี้จึงเป็นลาภมิควรได้ แต่ผู้กู้เรียกคืนไม่ได้ เพราะกฎหมายถือว่าเป็นกรณีที่ผู้กู้สมยอมชำระดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ถือว่าเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจโดยรู้ว่าคุณไม่มีหนี้ผูกพันที่จะต้องชำระและเป็นการชำระหนี้โดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย ต้องห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ และ มาตรา ๔๑๑

แต่คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ ได้วางหลักใหม่ขึ้นมากลับแนวบรรทัดฐานที่มีแต่เดิมว่า กรณีที่ผู้ให้กู้ยืมไม่ใช่สถาบันการเงิน และมีการคิดดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี เช่น เจ้าหนี้ที่เป็นนายทุนเงินกู้นอกระบบให้พ่อค้า แม่ค้าตามตลาด หรือชาวบ้านที่ยากจนกู้ยืมเงินการทำสัญญาเช่นนี้ตามข้อเท็จจริงถือว่าเป็นกรณีที่ผู้กู้ตกอยู่ในภาวะจำยอมทางเศรษฐกิจที่ไม่สามารถไปกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่ไหนได้ กรณีจะถือว่าเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจหาได้ไม่ และในส่วนของดอกเบี้ยตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ แต่สามารถแยกในส่วนของต้นเงินได้ ตามป.พ.พ. มาตรา ๑๗๓ สัญญาผู้ยืมเงินในส่วนต้นเงินยังคงสมบูรณ์อยู่ จึงต้องนำเงินที่ผู้กู้เงินนำมาชำระนั้นไปหักกับต้นเงินเสียทั้งหมด โดยไม่นำมาหักกับดอกเบี้ย เพราะดอกเบี้ยทั้งหมดตกเป็นโมฆะถือว่าผู้ให้กู้ไม่สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตราจากผู้กู้ได้

กรณีที่ ๒ กรณีที่สถาบันการเงินให้กู้ยืม เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๐๐/๒๕๕๓

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๐๐/๒๕๕๓ “การที่ธนาคาร ธ. ระบุดอกเบี้ยไว้ในสัญญาผู้เงินทั้งสองฉบับอัตราร้อยละ ๑๙ ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อบริษัทชำระหนี้หรือผิดสัญญา โดยในขณะดังกล่าวนั้นลูกหนี้ยังไม่ได้ผิดนัดชำระหนี้หรือผิดสัญญาแต่อย่างใด จึงเป็นการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเกินกว่าประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและประกาศของธนาคาร ธ. อันเป็นการปฏิบัติฝ่าฝืนต่อ พ.ร.บ. ธนาคารพาณิชย์ มาตรา ๑๔ ซึ่งต้องห้ามตาม พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา มาตรา ๓ (ก) ถือเป็นโมฆะ แม้ว่าตามความจริงแล้วจะยังไม่มีมีการคิดอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวในขณะที่ลูกหนี้ยังมีได้ผิดนัดชำระหนี้หรือผิดสัญญาก็ตาม ก็หาเป็นเหตุให้ข้อกำหนดเรื่องอัตราดอกเบี้ยที่เป็นโมฆะกลับกลายเป็นชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใดไม่ จึงเท่ากับว่าตามสัญญาผู้เงินทั้งสองฉบับไม่อาจมีการคิดดอกเบี้ยกันได้

การที่ธนาคาร ธ. เป็นเจ้าหนี้สถาบันการเงินย่อมต้องทราบรายละเอียดหลักเกณฑ์รวมถึงอัตราในการเรียกเก็บดอกเบี้ยเป็นอย่างดี ส่วนลูกหนี้นั้นโดยสภาพและข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าจะทราบถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าวแต่อย่างใด การดำเนินการของสถาบันการเงินซึ่งประกอบกิจการอันเป็นที่เชื่อถือของประชาชน ย่อมมีเหตุให้ลูกหนี้เข้าใจและเชื่อโดยสุจริตว่ามีการคิดดอกเบี้ยโดยถูกต้องแล้ว จึง

ถือไม่ได้ว่าการชำระดอกเบี้ยเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจโดยรู้ยู่่าไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระและเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ และ มาตรา ๔๑๑ กรณีจึงต้องนำเงินดอกเบี้ยที่ได้ชำระไปแล้วทั้งหมดไปหักชำระออกจากต้นเงินที่ยังคงค้างชำระตามสัญญากู้เงินทั้งสองฉบับ”

เป็นกรณีสถาบันการเงินให้กู้ยืมเงิน แต่มีการคิดดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อผิดนัดชำระหนี้หรือผิดสัญญา โดยในขณะนั้นลูกหนี้หนี้ยังมิได้ผิดนัดชำระหนี้หรือผิดสัญญาแต่อย่างใด การดำเนินงานของสถาบันการเงินซึ่งประกอบกิจการอันเป็นที่เชื่อถือของประชาชนย่อมมิเหตุให้ลูกหนี้เข้าใจและเชื่อโดยสุจริตว่ามีการคิดดอกเบี้ยโดยถูกต้องแล้ว จึงถือไม่ได้ว่าการชำระดอกเบี้ยเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจโดยรู้ยู่่าไม่มีความผูกพันที่จะต้องชำระและเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ และ ๔๑๑ กรณีจึงต้องนำเงินดอกเบี้ยที่ได้ชำระไปแล้วทั้งหมดไปหักชำระออกจากต้นเงินที่ยังคงค้างชำระตามสัญญากู้เงินทั้งสองฉบับ

ผลของคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ ซึ่งเป็นเรื่องให้ประชาชนให้กู้ยืมเงินกันเองจึงเหมือนกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๐๐/๒๕๕๓ ที่สถาบันการเงินให้กู้ยืม

กรณีที่ ๓ เป็นกรณีที่กองทุนหมู่บ้านเป็นผู้ให้ชาวบ้านกู้ยืมเงินและกองทุนหมู่บ้านฟ้องชาวบ้าน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๓๖/๒๕๕๑ “ตามสัญญากู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระบุว่า ถ้าผู้กู้ผิดนัดไม่ชำระเงินกู้และดอกเบี้ยตามงวดชำระภายในกำหนด ผู้กู้ยินยอมให้คิดดอกเบี้ยผิดนัดเพิ่มอีกในอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ต่อวัน ของยอดเงินกู้ที่ค้างชำระจนกว่าจะชำระหมดสิ้น เป็นเรื่องที่จำเลยยินยอมให้โจทก์คิดดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น สูงกว่าอัตราที่ตกลงกันไว้ในสัญญาได้หากจำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องตามสัญญา จึงมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับซึ่งหากศาลเห็นว่าสูงเกินส่วนก็มีอำนาจลดลงเป็นจำนวนพอสมควรได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๗๙ และมาตรา ๓๘๓ วรรคหนึ่ง

ตามสัญญากู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ในอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี ซึ่งไม่เกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ไม่ต้องห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๗๕ มาตรา ๓ ส่วนข้อสัญญาที่กำหนดให้โจทก์คิดดอกเบี้ย

ในอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ต่อวัน เป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าในกรณีที่จำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องตามสัญญา มีลักษณะเป็นเบี้ยปรับปรับใช้เป็นข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จึงไม่ขัดต่อ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๗๕ มาตรา ๓ ไม่ตกเป็นโมฆะ”

ตามคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ สรุปได้ความว่า ตามสัญญากู้เงินของกองทุนหมู่บ้านกำหนดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๒ ต่อปี ซึ่งไม่เกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ไม่ต้องห้ามตาม ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินกว่าอัตรา พ.ศ. ๒๕๗๕ มาตรา ๓

ส่วนข้อสัญญาที่กำหนดให้โจทก์คิดดอกเบี้ยผิดนัดเพิ่มอีกในอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ต่อวัน ศาลฎีกาแปลความว่าเป็นการกำหนดค่าเสียหายไว้ล่วงหน้าในกรณีที่จำเลยผิดนัดไม่ชำระหนี้ให้ถูกต้องตามสัญญา มีลักษณะเป็นเบี้ยปรับปรับใช้เป็นข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี จึงไม่ขัดต่อ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ และ พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๗๕ มาตรา ๓ ไม่ตกเป็นโมฆะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ เป็นการที่ศาลฎีกาวินิจฉัย กล่าวถึง กฎหมายเก่าตาม พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๗๕ มาตรา ๓ แต่ปัจจุบันมีการออก พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ ยกเลิก พ.ร.บ. ฉบับเก่าที่ใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๗๕ แล้ว มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป กฎหมายเก่าความผิดฐานเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนกฎหมายใหม่แก้ไขเพิ่มโทษความผิดเดียวกันเป็นโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จะเห็นได้ว่าเพิ่มโทษจำคุกหนักขึ้น ๒ เท่า ส่วนโทษปรับเพิ่มโทษหนักขึ้น ๒๐๐ เท่า จากปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทเป็นปรับไม่เกินสองแสนบาท แต่คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ วินิจฉัยว่าการกระทำของโจทก์เป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๗๕ มาตรา ๓ ประกอบ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ มีผลให้ดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นโมฆะเท่านั้น เพราะคดีนี้เจ้าหน้าที่ให้กู้เป็นโจทก์ฟ้องร้องให้จำเลยผู้กู้รับผิดทางแพ่ง

ความเคลื่อนไหวสู่เอกราชของกาตาลุญญา (Catalonia's Independence Movement)

“Do you want Catalonia to become an **independent state** in the form of a republic?” (“คุณอยากให้กาตาลุญญากลายเป็นรัฐเอกราชในรูปแบบสาธารณรัฐหรือไม่”) คือคำถามซึ่งประชาชนชาวกาตาลุญญา ร้อยละเก้าสิบได้ออกเสียงลงประชามติเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมามีว่า “ใช่” และจากการลงประชามติครั้งสำคัญนี้เอง รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลุญญาได้ประกาศเอกราชเพื่อแยกตัวออกจากราชอาณาจักรสเปน ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลสเปนและรัฐบาลกาตาลุญญาอย่างรุนแรงถึงขั้นมีประชาชนบาดเจ็บจากการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกว่าแปดร้อยคน มีการประกาศยุบสภาแคว้น ผู้นำกาตาลุญญาต้องหลบหนีไปต่างประเทศ และคณะรัฐมนตรีหลายคนต้องถูกจำคุกข้อหาทกบฏ ผู้เขียนเห็นว่าวิกฤตทางการเมืองของสเปนครั้งนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นที่ยึดตาของประชาคมโลก ดังนั้นวันนี้ผู้เขียนจะขอนำท่านผู้อ่านไปสัมผัสเส้นทางการเคลื่อนไหวเพื่ออิสรภาพของแคว้นกาตาลุญญาในส่วนที่สำคัญพร้อมกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่น่าสนใจค่ะ

independent state หรือ **sovereign state** หมายถึงรัฐเอกราชซึ่งมีอิสระและไม่อยู่ภายใต้อำนาจของรัฐบาลอื่นใด ราชอาณาจักรสเปนเป็นรัฐเดี่ยวซึ่งประกอบไปด้วยแคว้นซึ่งปกครองตนเองรวม ๑๗ แคว้น หนึ่งในนั้นคือแคว้นกาตาลุญญาซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสเปนและมีเมืองบาร์เซโลนาเป็นเมืองหลวงของแคว้น

autonomous communities หรือ **self-governing communities** ในบริบทนี้หมายถึงแคว้นซึ่งปกครองตนเองของสเปนรวม ๑๗ แคว้น แต่ละแคว้นมีอำนาจปกครองตนเองบางส่วน

autonomy *noun* หมายถึงสิทธิในการปกครองตนเองหรืออิสรภาพของประเทศ แคว้นหรือองค์กร ในการปกครองตนเอง

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ The Spanish Constitution allows Catalonia, as an **autonomous community** of Spain, to enjoy a certain degree of **autonomy**. The Government of Catalonia has the power to make decisions in various matters such as education, communication, transportation, commerce, public health and public safety. (รัฐธรรมนูญสเปนให้สิทธิใน

การปกครองตนเองในระดับหนึ่งแก่กาตาลุญญาในฐานะแคว้นซึ่งปกครองตนเองของสเปน รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลุญญามีอำนาจตัดสินใจในหลายๆ ด้าน เช่น การศึกษา การสื่อสาร การขนส่ง การค้า สาธารณสุข และความปลอดภัยของสาธารณะ

แนวคิดเรื่องการแยกประเทศของกาตาลุญญานั้นมีมานานแล้วเนื่องจากกาตาลุญญาเป็นแคว้นใหญ่ซึ่งมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีภาษาและวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีประชากรจำนวนมาก และมีอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้มหาศาลให้แก่สเปน ครั้นเมื่อพรรคการเมืองซึ่งสนับสนุนการแยกประเทศชนะการเลือกตั้งท้องถิ่นและครองเสียงข้างมากในสภาแห่งแคว้น แนวคิดเรื่องการแยกประเทศจึงเริ่มเป็นรูปเป็นร่างมากขึ้น

เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๐ สภาแห่งแคว้นกาตาลุญญาได้ออกกฎหมายว่าด้วยการลงประชามติในประเด็นเรื่องการกำหนดเจตจำนงของตนเองของแคว้นกาตาลุญญา ซึ่งต่อมาศาลรัฐธรรมนูญสเปนประกาศว่ากฎหมายฉบับดังกล่าวขัดรัฐธรรมนูญสเปนซึ่งกำหนดว่าประเทศสเปนเป็นชาติที่มีความเป็นเอกภาพและไม่อาจแบ่งแยกได้

referendum *noun* แปลว่าประชามติ รูปพหูพจน์ใช้ **referendums** หรือ **referenda**

self-determination หมายถึงการกำหนดเจตจำนงของตนเอง ซึ่งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights หรือ ICCPR) กล่าวถึงสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองไว้ว่า “ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยอาศัยสิทธินั้น ประชาชนจะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนอย่างเสรี รวมทั้งดำเนินการอย่างเสรีในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของตน”

independence *noun* แปลว่าเอกราช หรืออิสรภาพของประเทศหนึ่งที่จะบริหารบ้านเมืองโดยปราศจากการควบคุมจากประเทศอื่น

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ The Parliament of Catalonia has passed the Law on the Referendum on **Self-determination** of Catalonia which governs the holding of a binding referendum on the independence of Catalonia. (สภาแห่งแคว้นกาตาลุญญาได้ออกกฎหมายว่าด้วยการลงประชามติในประเด็นเรื่อง

* อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

การกำหนดเจตจำนงของตนเองของแคว้นกาตาลุญญา ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการจัดให้มีการลงประชามติอันมีผลผูกพันในประเด็นเรื่องเอกราชของแคว้นกาตาลุญญา)

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลุญญาได้จัดให้มีการลงประชามติเพื่อแยกตัวออกจากสเปน ชาวกาตาลันผู้มีสิทธิออกเสียงกว่า ๒.๒ ล้านคนจากประชากรทั้งหมด ๕.๓ ล้านคนเข้าใช้สิทธิออกเสียงลงประชามติ ด้านรัฐบาลสเปนได้ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ายับยั้งการลงประชามติดังกล่าวจนกระทั่งเกิดเหตุปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนและมีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก ผลการลงประชามติปรากฏว่าชาวกาตาลันกว่าร้อยละ ๙๐ เห็นด้วยที่จะให้กาตาลุญญาเป็นรัฐเอกราช และต่อมาเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลุญญาได้ประกาศอิสรภาพจากสเปน

affirmative vote แปลว่าคะแนนเสียงสนับสนุน

negative vote แปลว่าคะแนนเสียงคัดค้าน

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ The counting votes gave a result of more affirmative than negative votes; the Government of Catalonia, with the Parliament's approval therefore issued a formal declaration of independence. (ผลการลงประชามติปรากฏว่าคะแนนเสียงสนับสนุนมีมากกว่าคะแนนเสียงคัดค้าน รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลุญญาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภาแห่งแคว้น จึงได้ประกาศอิสรภาพอย่างเป็นทางการ)

เพื่อตอบโต้การประกาศเอกราชของกาตาลุญญา วุฒิสภาได้เห็นชอบให้รัฐบาลสเปนบังคับใช้มาตรา ๑๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญสเปนเพื่อเข้าใช้อำนาจปกครองแคว้นกาตาลุญญาโดยตรง มาตรา ๑๕๕ เป็นอำนาจของรัฐบาลสเปนที่จะหยิบยกขึ้นใช้ในกรณีที่รัฐบาลแห่งแคว้นซึ่งปกครองตนเองไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีซึ่งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือกระทำการอันเป็นผลร้ายแก่ประโยชน์ของประเทศสเปนอย่างร้ายแรง รัฐบาลสามารถร้องขอให้วุฒิสภาลงมติเห็นชอบให้ใช้มาตรการต่างๆ อันจำเป็นเพื่อบังคับให้รัฐบาลแห่งแคว้นดังกล่าวปฏิบัติตามคำสั่งได้ โดยรัฐบาลสามารถสั่งการเจ้าหน้าที่ของแคว้นได้โดยตรง

invoke verb หมายถึงกล่าวอ้างหรือใช้กฎหมายหรือกฎเกณฑ์เพื่อสนับสนุนการทำบางสิ่งบางอย่าง

dissolve verb หมายถึงทำให้การแต่งงาน ข้อตกลงทางธุรกิจ หรือรัฐสภาสิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการ ในบริบทนี้แปลว่ายุบ (สภา)

direct rule หมายถึงสภาวะการณ์ที่ส่วนกลางใช้อำนาจควบคุมดินแดนหรือแคว้นซึ่งปกครองตนเองโดยตรง

unilateral declaration of independence หรือ

UDI หมายถึงการประกาศอิสรภาพฝ่ายเดียว โดยประเทศที่แยกตัวออกมาไม่ยินยอมด้วย

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ In response to Catalonia's unilateral declaration of independence, the Government imposed direct rule by invoking Article 155 of the Constitution to dissolve the Catalan Parliament and call a regional election on 21 December 2017. (เพื่อตอบโต้การประกาศเอกราชฝ่ายเดียวของกาตาลุญญา รัฐบาลได้เข้าใช้อำนาจปกครองกาตาลุญญาโดยตรงโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญในการยุบสภากาตาลัน และประกาศให้มีการเลือกตั้งท้องถิ่นในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐)

secede verb หมายถึงออกจากองค์กรหรือประเทศอย่างเป็นทางการ

ตัวอย่างการใช้คำศัพท์ Some scholars argued that the right to self-determination could not be equated with the right to secede; the Government of Catalonia therefore does not have valid excuse to secede from Spain without its consent. (นักวิชาการบางคนโต้แย้งว่าสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองไม่อาจถือว่าเป็นสิทธิอย่างเดียวกันกับสิทธิในการแยกประเทศ ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐบาลแห่งแคว้นกาตาลุญญาจึงไม่มีเหตุผลอันชอบธรรมที่จะแยกประเทศออกจากสเปนโดยที่สเปนไม่ยินยอม)

แม้ว่าการประกาศเอกราชครั้งนี้จะไม่ได้รับการยอมรับมากนักจากประชาคมโลกซึ่งต่างสนับสนุนความเป็นเอกภาพของสเปนตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และบางส่วนมีความเห็นในทางกฎหมายว่าการที่ประชาชนชาวกาตาลันมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองได้หมายความว่ากาตาลุญญาจะสามารถแยกประเทศออกจากสเปนโดยอัตโนมัติ อย่างไรก็ตาม หากพิเคราะห์ถึงสภาพเศรษฐกิจและภูมิศาสตร์ของกาตาลุญญาแล้ว นักวิชาการมองเห็นความเป็นไปได้ที่กาตาลุญญาจะสามารถแยกตัวออกจากสเปน เนื่องจากกาตาลุญญาเป็นแคว้นใหญ่ที่ร่ำรวยทางเศรษฐกิจ จึงสามารถเลี้ยงตนเองได้ในฐานะรัฐเอกราชและไม่ต้องรับภาระหนี้สินซึ่งรัฐบาลสเปนเป็นผู้ก่ออีกด้วย ประกอบกับหลังจากที่รัฐบาลสเปนตอบโต้การประกาศเอกราชของกาตาลุญญาด้วยการยุบสภาแห่งแคว้นและจัดให้มีการเลือกตั้งท้องถิ่นเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา ผลกลับมิได้เป็นไปตามที่รัฐบาลสเปนคาดหวัง เนื่องจากพรรคการเมืองซึ่งสนับสนุนการแยกประเทศก็ยังคงได้รับเลือกตั้งเข้ามาอีกครั้งและยังคงครองเสียงข้างมากในสภาแห่งแคว้น ดังนั้นการเคลื่อนไหวเพื่อเอกราชของกาตาลุญญาจึงยังไม่จบลงเพียงเท่านั้นและมีแนวโน้มว่าจะยังคงดำเนินต่อไป

สรรัชชา ศรีชวลิตวัฒนา*

ประวัติศาสตร์ “ทนายความ”

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ เป็นวันที่ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความได้รวมตัวกันจัดตั้ง สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย พวกเราชาวทนายความจึงถือเอาวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็น “วันทนายความ” ในวันทนายความของทุกปีก็จะมี การทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับทนายความที่ล่วงลับไปแล้ว ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ และ มีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ เช่น การบริจาคโลหิตของทนายความ และการให้คำปรึกษา ทางด้านกฎหมายแก่ประชาชน รวมทั้งมีการแข่งกีฬา สมานสามัคคีในหมู่ของผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม เป็นเช่นนี้ทุกปีในวันทนายความ

เพื่อเป็นการรำลึกถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมา ของวิชาชีพทนายความ ผู้เขียนขออนุญาตนำประวัติโดยย่อพอสังเขปมาให้ท่านผู้อ่านได้ทราบความเป็นมาดังนี้

ปีพุทธศักราช ๒๔๕๗ ได้มีการตราพระราชบัญญัติ ทนายความขึ้นเป็นครั้งแรกในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เหตุผลแห่งการตราพระราช บัญญัติทนายความ ปรากฏตามพระราชปรารภ ดังนี้

“มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระ ประเมนทรมหาอานันทมหิดลพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัส เหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

กาลทุกวันนี้ มีพระราชกำหนดกฎหมายให้โจทก์ จำเลยผู้มีบรรดคติต่างทนายว่าต่างแก้ต่างได้ในศาล สถิติยุติธรรม และมีเจ้าถ้อยหมอลความแลบุคคล เป็นผู้ ไร้คุณสมบัติเข้ามาแอบแฝงหากินเป็นทนายความ ณ

โรงเรียนอันมาก แลภูเขอบังคับทนายความ ซึ่งมีอยู่ บัดนี้อยู่ไม่เพียงพอที่จะสอดส่องครอบงำตลอด ทั่วบุคคลเหล่านั้น ทรงพระราชดำริเห็นว่าบรรดาชน ทั้งหลายผู้อาศัยเลี้ยงชีพเป็นทนายความ ควรจะ ประกอบในคุณสมบัติและความประพฤติอยู่บน มรรยาทดีงามเป็นอันเดียวกัน จึงพระกรุณาโปรดเกล้า โปรดกระหม่อมให้ตราพระราชบัญญัติไว้โดย บทมาตราสืบไป ดังนี้...”

ตามหลักการแห่งพระราชบัญญัติทนายความ พุทธศักราช ๒๔๕๗ ได้แบ่งทนายออกเป็นสองชั้น คือ ทนายความชั้นหนึ่ง ได้แก่ ทนายความผู้สอบไล่วิชา กฎหมายได้รับประกาศนียบัตรเป็นเนติบัณฑิต กับทนายความชั้นสอง ได้แก่ ทนายความซึ่งอธิบดี ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์กรุงเทพฯ ได้สอบสวนคุณสมบัติ ความชำนาญแล้ว ทนายความชั้นหนึ่งว่าความได้ทั่วราชอาณาจักร ส่วนทนายความชั้นสองนั้น ว่าความได้เฉพาะ ในศาลกรุงเทพฯ หรือหัวเมืองโดยตำบลที่ตกลงไว้ใน ใบอนุญาตทนายความ ถ้าจะไปว่าความในท้องที่อื่น ที่มีได้จดทะเบียนไว้ก็ให้ขออนุญาตพิเศษเฉพาะเรื่อง ทุกคราวไป จึงจะขึ้นศาลได้

ต่อมาได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขพระราช บัญญัติทนายความอยู่หลายครั้ง จากปีพุทธศักราช ๒๔๕๗ ถึง ๒๕๒๘ มีการต่อสู้เรียกร้องสิทธิของผู้จบ การศึกษาชั้นปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ มีการรณรงค์กำลัง ของทนายความทั่วประเทศ ในช่วงปีพุทธศักราช ๒๕๐๘ ถึง ๒๕๑๔ เพื่อเรียกร้องให้ยกเลิกการจำกัดสิทธิในการ

* เลขานุการสภาทนายความ

ว่าความของทนายความชั้นสอง และสิทธิของผู้ที่จบ การศึกษาชั้นปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ ทนายความส่วนใหญ่ทั้งประเทศได้เคลื่อนไหว ต่อสู้เป็นระยะเวลา ยาวนานต่อเนื่องถึง ๕ ปี ๘ เดือน ๕ วัน จึงประสบ ผลสำเร็จโดยรัฐสภาได้ผ่านพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๑๔ ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๓

สมาคมทนายความแห่งประเทศไทย ได้จัดการ สัมมนานักกฎหมายแห่งประเทศไทยครั้งที่ ๑ ขึ้น ณ หอ ประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ มกราคม ๒๕๑๓ ข้อยุติการสัมมนาได้ระบุว่า

“ขอให้สถาบันทนายความเท่านั้นเป็นผู้ควบคุม ผู้ประกอบวิชาชีพทนายความเอง ดังเช่นที่เป็นอยู่ใน นานาประเทศ และให้เป็นเช่นเดียวกับอาชีพแพทย์ ที่แพทย์ควบคุมตนเองในประเทศไทย”

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ นายมารุต บุณนาค สมาชิก สภานิติบัญญัติแห่งชาติในขณะนั้น ได้เสนอร่างพระราช บัญญัติ “สภาทนายความ” ขึ้นเป็นครั้งแรกตามแนวคิด จากข้อยุติในการสัมมนานักกฎหมายปี ๒๕๑๓ ดังกล่าว ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ยังมีได้มีการพิจารณา สภาก็สิ้นสภาพไปเสียก่อน

ต่อมาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เป็นทนายความ ได้มีการพยายามเสนอร่างพระราชบัญญัติ “สภา ทนายความ” กันอีกหลายครั้งแต่ก็ต้องหยุดชะงักไป ชั่วระยะเวลาหนึ่งตามสภาวะทางการเมือง จนกระทั่งปี พุทธศักราช ๒๕๒๖ นายสุทัศน์ เงินหมื่น ส.ส. อุบลราชธานี นายชวน หลีกภัย ส.ส.ตรัง และนายมารุต บุณนาค ส.ส. กรุงเทพมหานคร ก็คณะได้ร่วมกันเสนอร่างพระราช บัญญัติสภาทนายความ ให้พรรคประชาธิปัตย์พิจารณา ที่ประชุมพรรค ฯ มีมติเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๒๖ ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อ พิจารณาต่อไป ใช้เวลากว่าสองปี เพื่อปฏิบัติตามขั้นตอน ของกฎหมาย จนกระทั่งวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๒๘ สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ความเห็นชอบ

ร่างพระราชบัญญัติทนายความนี้ และในวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๘ วุฒิสภาก็ให้ความเห็นชอบให้ผ่านเป็น กฎหมายได้

๑๐ กันยายน ๒๕๒๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ ๙) ทรงลงพระปรมาภิไธยใน พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษเล่มที่ ๑๐๒ ตอนที่ ๑๒๙ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๒๘

วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๘ สภาทนายความได้ สถาปนาขึ้น และทำหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมาย พระราชบัญญัติทนายความ ๒๕๒๘ โดยมีวัตถุประสงค์ ในการส่งเสริมการศึกษาและการประกอบวิชาชีพ ทนายความควบคุมมรรยาทของทนายความ ส่งเสริม ความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิกสภาทนายความ จัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกสภาทนายความ ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย นอกจากนั้น สภา ทนายความยังมีอำนาจจดทะเบียนและออกใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัตินี้ อีกทั้งมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็น ไปตามวัตถุประสงค์ของสภาทนายความตามอำนาจ หน้าที่ซึ่งกำหนดไว้

เนื่องในโอกาสวันทนายความ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นี้ ผู้เขียนจึงขอเชิญชวนท่านผู้อ่านบทความนี้ ที่ประกอบวิชาชีพทนายความได้โปรดรำลึกถึง พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) ที่ได้โปรดเกล้า ฯ ให้มีการตรา พระราชบัญญัติทนายความขึ้นเป็นครั้งแรก และร่วมกัน รำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ในพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ ๙) ที่ได้พระราชทานพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ทำให้เราได้มีสภาทนายความ เพื่อปกครองกันเอง มีเกียรติและมีศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศทั่วไป

ข้อสอบพร้อมรศคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ

ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘

วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์การอัยการและ
พนักงานอัยการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีความอาญาในศาลแขวง
หรือกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
หรือกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค กฎหมายล้มละลาย หรือกฎหมายภาษีอากร
หรือกฎหมายแรงงาน กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา หรือกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ
วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘

คำถาม ๘ ข้อรวม ๘๐ คะแนนเวลาตอบ ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที (๑๔.๐๐ - ๑๗.๒๐ นาฬิกา)
ให้ยกเหตุผลประกอบคำตอบด้วย

ต่อจากฉบับที่แล้ว

(ข) บริษัท ไทยนำ จำกัด ซึ่งอยู่ในประเทศไทย สั่งซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๕๐๐ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๒๐,๐๐๐ บาท จากบริษัท เคชอง จำกัด ซึ่งอยู่ในประเทศเกาหลีใต้ สัญญาซื้อขายทำ ณ กรุงเทพมหานคร ระบุให้ราคาซื้อขายเป็นแบบ FOB ท่าเรือคลองเตย ประเทศไทย ตาม Incoterms ๒๐๑๐ โดยให้ชำระราคาด้วยเลตเตอร์ออฟเครดิต ชนิดเพิกถอนไม่ได้ของธนาคารไทย ซึ่งอยู่ในประเทศไทย ภายหลังจากทำสัญญาซื้อขายแล้ว บริษัท เคชอง จำกัด ได้ทำสัญญากับบริษัท ขนส่ง จำกัด (ประเทศเกาหลีใต้) ให้ขนส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งหมดดังกล่าวให้แก่บริษัท ไทยนำ จำกัด ผู้รับตราส่ง ในระบบการขนส่งแบบ CFS/CFS และตกลงให้พระราชบัญญัติการรับขนส่งทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่สัญญา

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท เคชอง จำกัด บรรทุกสินค้าไปยังท่าเรือเกาหลีใต้ แล้วส่งมอบให้บริษัท ขนส่ง จำกัด เพื่อดำเนินการต่อไป โดยบริษัท เคชอง จำกัด เป็นผู้ชำระค่าภาษีส่งออกและค่าธรรมเนียมในการขนส่งเอง เมื่อสินค้ามาถึงโกดังสินค้าท่าเรือคลองเตย บริษัท ไทยนำ จำกัด ตรวจสอบพบว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สั่งซื้อสูญหายไป ๓ เครื่อง เนื่องจากลูกเรือของบริษัท ขนส่ง จำกัด ลักเอาไปในระหว่างการขนส่ง นอกจากนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์อีก ๑ เครื่อง ยังมีรอยแตกทั้งภายในและภายนอก ไม่สามารถใช้งานได้ เนื่องจากถูกกระแทกในระหว่างการขนส่งออกจากตู้คอนเทนเนอร์ ณ ท่าเรือคลองเตย บริษัท ไทยนำ

จำกัด จึงขอให้บริษัท เคชอง จำกัด ส่งเครื่องคอมพิวเตอร์มาให้ใหม่จำนวน ๓ เครื่อง และส่งคืนเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๑ เครื่อง ที่ไม่สามารถใช้งานให้แก่บริษัท เคชอง จำกัด บริษัท เคชอง จำกัด ยอมรับเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวคืน แต่ปฏิเสธไม่ส่งเครื่องคอมพิวเตอร์อีก ๓ เครื่องที่สูญหายไปตามที่บริษัท ไทยนำ จำกัด เรียกร้อง

ให้วินิจฉัยว่า บริษัท ไทยนำ จำกัด สามารถเรียกร้องให้บริษัท เคชอง จำกัด และบริษัท ขนส่ง จำกัด รับผิดชอบดังกล่าวได้หรือไม่

รศคำตอบข้อ ๘ (ข)

กรณีบริษัท เคชอง จำกัด

FOB หรือ FREE ON BOARD ตาม Incoterms 2010 เป็นข้อตกลงทางการค้าที่กำหนดให้ความเสี่ยงภัยโอนไปยังผู้ซื้อเมื่อสินค้าอยู่บนเรือ (on board) แล้ว โดยผู้ขายต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับสินค้าตั้งแต่ออกจากสถานที่ของผู้ขายจนกระทั่งสินค้าขึ้นเรือ รวมถึงภาษีขาออก ส่วนผู้ซื้อต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายหลังจากนั้น ได้แก่ ค่าระวางพาหนะ ค่าธรรมเนียมประกันภัย ค่าขนถ่ายสินค้าออกจากเรือ ค่าใช้จ่ายอื่น รวมถึงภาษีนำเข้าสินค้าด้วย แต่ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่า บริษัท เคชอง จำกัด ผู้ขาย ซึ่งไม่มีหน้าที่รับผิดชอบตามเงื่อนไข FOB ในการดำเนินการเรื่องค่าระวางพาหนะ กลับเข้าทำสัญญากับบริษัท ขนส่ง จำกัด เสียเอง นอกจากนี้ บริษัท เคชอง จำกัด ผู้ขาย ยังยินยอมรับคืนคอมพิวเตอร์จำนวน ๑ เครื่อง จากบริษัท ไทยนำ จำกัด

ทั้งที่ตามข้อตกลง FOB ความเสี่ยงภัยได้โอนไปยังบริษัท ไทยนำ จำกัด ผู้ซื้อ ตั้งแต่เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ได้อยู่บน เรือแล้ว กรณีจึงเป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นว่าคุณสัญญาได้มีการมี เจตนาให้การซื้อขายเป็นแบบ FOB แต่เป็นเพียงกำหนดเพื่อ ใช้แสดงราคาเพื่อผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งของคู่กรณี เท่านั้น มิใช่มีข้อตกลงให้นำเรื่องหน้าที่และการโอนความ เสี่ยงภัยตามเงื่อนไข FOB ของ Incoterms 2010 มาใช้ด้วย ดังนั้น แม้สินค้าจะสูญหายภายหลังจากที่ได้อยู่บนเรือแล้ว ก็ตาม บริษัท เคซอง จำกัด ก็ไม่สามารถปฏิเสธความรับผิด โดยอ้างว่าความเสี่ยงภัยได้โอนไปยังบริษัท ไทยนำ จำกัด แล้ว บริษัท ไทยนำ จำกัด จึงมีสิทธิเรียกให้บริษัท เคซอง จำกัด ส่งมอบเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๓ เครื่อง ตามที่ เรียกร้องได้

กรณีบริษัท ขนส่ง จำกัด

ในการขนส่งระหว่างประเทศแบบ CFS/CFS ผู้ขนส่ง มีหน้าที่นำสินค้ามาบรรจุลงตู้คอนเทนเนอร์เอง ณ ท่าเรือ ต้นทางและขนส่งไปยังสถานที่ปลายทาง แล้วผู้ขนส่งจะนำ ตู้คอนเทนเนอร์ขึ้นจากเรือเปิดตู้คอนเทนเนอร์และนำสินค้า เก็บไว้ในโกดังสินค้าเพื่อรอให้ผู้รับตราส่งมารับสินค้าไป เมื่อ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเครื่องคอมพิวเตอร์ได้สูญหายและ เสียหายก่อนที่บริษัท ไทยนำ จำกัด จะมารับสินค้า ณ โกดัง สินค้าท่าเรือคลองเตย ดังนั้น บริษัทขนส่ง จำกัด จึงต้องรับ ผิดในกรณีนี้ ส่วนบริษัท ไทยนำ จำกัด จะสามารถเรียกร้อง

ให้บริษัท ขนส่ง จำกัด รับผิดชอบได้เพียงใดนั้น บริษัท ขนส่ง จำกัด ไม่อาจอ้างเหตุจำกัดความรับผิดตามมาตรา ๕๘ แห่ง พระราชบัญญัติการรับของขนทางทะเล พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สูญหายไปจำนวน ๓ เครื่อง เป็นเพราะลูกเรือซึ่งเป็นลูกจ้างของบริษัท ขนส่ง จำกัด เอง เป็นผู้ลักเอาไปในระหว่างที่ของอยู่ในความดูแลของบริษัท ขนส่ง จำกัด ดังนั้น บริษัท ขนส่ง จำกัด จึงต้องรับผิดชอบใช้ราคา เครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๓ เครื่อง ให้แก่บริษัท ไทยนำ จำกัด เพิ่มจำนวน ในราคาเครื่องละ ๒๐,๐๐๐ บาท รวมเป็น เงิน ๖๐,๐๐๐ บาท ตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖๐ (๑) สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์อีก ๑ เครื่อง ที่เสียหาย มีรอยแตกทั้งภายในและภายนอกจนไม่สามารถใช้งานได้ นั้น ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำ โดยเจตนา ละเลย หรือไม่เอาใจใส่ของบริษัท ขนส่ง จำกัด ในการขนถ่ายสินค้าออกจากตู้คอนเทนเนอร์ ทั้งที่รู้ว่าคุณ เสียหายอาจเกิดขึ้นได้ตามมาตรา ๖๐ (๑) แม้ได้ความว่า ความเสียหายเกิดขึ้นขณะเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ในความ ดูแลของบริษัท ขนส่ง จำกัด ตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง แต่ บริษัท ขนส่ง จำกัด ก็ได้รับประโยชน์ในการจำกัดความรับ ผิดตามมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้จำกัดความรับ ผิดผู้ขนส่งไว้เพียง ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อหนึ่งหน่วยการขนส่ง บริษัท ไทยนำ จำกัด จึงสามารถเรียกร้องให้บริษัท ขนส่ง จำกัด ชำระค่าเสียหายได้ ๑๐,๐๐๐ บาท

ข้อสอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ

ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘

วิชาภาษาอังกฤษ

วันเสาร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๙

คำถาม ๒ ข้อมรวม ๑๐ คะแนนเวลาตอบ ๑ ชั่วโมง (๑๗.๒๐ – ๑๘.๒๐ นาฬิกา)

ข้อ ๙ จงแปลเป็นภาษาไทย

We should realize that the problems of transnational crimes cannot be eliminated overnight and the international cooperation cannot be established solely by legal instruments. Whether the international cooperation to combat the

transnational crimes will be a achieved or not depends on all the personnel involved in the justice system of each country to take serious actions. We, the prosecutors, as one of the key agencies in the justice system should perceive that

it is our mandatory duty to assist, promote, support and take part in all kinds of activities relating to international cooperation with an aim to eradicate transnational crimes.

รศ คำตอบ ข้อ ๙

เราควรระลึกว่า ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติไม่สามารถถูกจำกัดได้ในข้ามคืน และความร่วมมือระหว่างประเทศไม่สามารถสร้างขึ้นได้โดยเครื่องมือทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว การที่ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลทั้งหลายในระบบยุติธรรมของแต่ละประเทศที่จะมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เรา พนักงานอัยการ ในฐานะหนึ่งในหน่วยงานหลักในกระบวนการยุติธรรม ควรตระหนักว่า มันเป็นหน้าที่อย่างเคร่งครัดของเราที่จะช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อขจัดอาชญากรรมข้ามชาติให้หมดสิ้นไป

(ที่มา : สุนทรพจน์ อสส. ในบทความ “การประชุมประจำปีของสมาคมอัยการระหว่างประเทศในบทความเรื่อง “The Annual Conference of International Association of Prosecutors” ลงพิมพ์ในวารสารอัยการ ๒๕๕๕)

ข้อ ๑๐ จงแปลเป็นภาษาอังกฤษ

ในกรณีที่ยังการได้รับพยานหลักฐานที่ใช้ในการดำเนินคดีกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาและอัยการได้รู้หรือมีเหตุผลอันควรเชื่อได้ว่าพยานหลักฐานดังกล่าวมีการได้มาโดยวิธีการที่มีขอบด้วยกฎหมาย กล่าวคือ มีการใช้วิธีที่ล่วงละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาอันอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีที่มีการกระทำทารุณหรือการปฏิบัติหรือการลงโทษที่เป็นการทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือลดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนในรูปแบบอื่น ๆ อัยการนั้นจะต้องปฏิเสธไม่ใช้พยานหลักฐานเช่นว่านั้นในการดำเนินคดีกับ

บุคคลใด ๆ นอกเหนือจากจะใช้สำหรับดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวนี้หรือแจ้งเหตุดังกล่าวให้ศาลได้ทราบ กับจะต้องดำเนินการทุกขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้มีการดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมกับบุคคลที่กระทำล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนดังกล่าวนี้

รศ คำตอบข้อ ๑๐

In case where public prosecutors come into possession of evidence against suspects or alleged offenders that they know or have reasonable grounds to believe was obtained through unlawful methods, which constitute a grave violation of the suspect or alleged offender’s human rights, especially involving torture or cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, or other abuses of human rights, they shall refuse to use such evidence to prosecute against anyone other than those who violated such human rights, or inform the Court accordingly, and shall take all necessary steps to ensure that those who violated such human rights are brought to justice.

Original Text

When prosecutors come into possession of evidence against suspects that they know or believe on reasonable grounds was obtained through recourse to unlawful methods, which constitute a grave violation of the suspect’s human rights, especially involving torture or cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, or other abuses of human rights, they shall refuse to use such evidence against anyone other than those who used such methods, or inform the Court accordingly, and shall take all necessary steps to ensure that those responsible for using such methods are brought to justice.

จบบริบูรณ์

มุมมองข่าว

สวัสดิ์ศรับ

สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

สัตยา อรุณธารี

หนังสือรวมจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๖๐ มีวางจำหน่ายแล้ว ในราคาเล่มละ ๑๒๐ บาท สามารถซื้อได้ที่ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตยสภา ชั้น ๑ สอบถามเพิ่มเติม โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๖ ครับ

ขณะนี้ แผนกอาคารสถานที่ และสโมสร เปิดให้บริการห้องออกกำลังกายของเนติบัณฑิตยสภา สำหรับสมาชิกเนติบัณฑิตยสภาที่สนใจสามารถสอบถามและสมัครได้ที่แผนกอาคารสถานที่ และสโมสร ชั้น ๑ อาคารเนติบัณฑิตยสภา หรือ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๗๐๓๖ โดยมีรายละเอียดและระเบียบดังนี้ครับ

ระเบียบข้อบังคับการใช้ห้องออกกำลังกายของเนติบัณฑิตยสภา

- ข้อ ๑. ผู้มีสิทธิขอใช้บริการห้องออกกำลังกาย ได้แก่
 - (๑) กรรมการเนติบัณฑิตยสภา และอนุกรรมการเนติบัณฑิตยสภา
 - (๒) อาจารย์ผู้บรรยาย
 - (๓) สมาชิกเนติบัณฑิตยสภาประเภทสามัญสมาชิก วิสามัญสมาชิก ภาควิชาสมาชิก และนักศึกษาเนติบัณฑิต
 - (๔) พนักงานเนติบัณฑิตยสภา
- ข้อ ๒. ผู้ขอใช้บริการต้องลงชื่อและแสดงบัตรประจำตัวก่อนเข้าใช้บริการต่อเจ้าหน้าที่ที่ดูแล และลงชื่อออกหลังเลิกใช้บริการแล้ว
- ข้อ ๓. ผู้ขอใช้บริการต้องแต่งกายชุดกีฬา หรือชุดออกกำลังกายตามความเหมาะสมในการใช้บริการห้องออกกำลังกาย
- ข้อ ๔. ผู้ขอใช้บริการต้องสวมใส่รองเท้ากีฬา หรือรองเท้าที่มีพื้นยางหยาบๆ และสะอาด ในการใช้บริการห้องออกกำลังกาย
- ข้อ ๕. ห้ามนำอาหาร และเครื่องดื่มเข้ามาในห้องออกกำลังกาย ยกเว้นน้ำดื่มบรรจุขวดเท่านั้น
- ข้อ ๖. ห้ามสูบบุหรี่ หรือนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสิ่งเสพติดทุกชนิด เข้ามาในห้องออกกำลังกายโดยเด็ดขาด

* กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการวิชาการ, อนุกรรมการพิจารณามาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตฯ, อาจารย์ผู้บรรยายวิชาวิธีพิจารณาคำความอาญา (ภาคคำ) สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, น.บ. (เกียรตินิยม) น.บ.ท., น.ม. นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ข้อ ๗. ห้ามนำสัตว์เลี้ยงทุกชนิดเข้ามาในห้องออกกำลังกายโดยเด็ดขาด

ข้อ ๘. ห้ามส่งเสียงดังเกินควร ไม่พูดคำหยาบ และไม่วิ่งเล่นภายในห้องออกกำลังกาย รวมทั้งไม่กีดขวางการใช้บริการของผู้อื่น

ข้อ ๙. ผู้ขอใช้บริการต้องใช้เครื่องออกกำลังกายทุกชนิดด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามคำแนะนำที่แสดงไว้อย่างเคร่งครัด หากเกิดความเสียหาย อันเกิดจากการใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือการใช้โดยปราศจากความระมัดระวัง ผู้ขอใช้บริการจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด

ข้อ ๑๐. ผู้ขอใช้บริการต้องไม่นำอุปกรณ์การออกกำลังกายต่าง ๆ ออกนอกห้อง และไม่นำเครื่องออกกำลังกายอื่นเข้ามาในห้องออกกำลังกาย

ข้อ ๑๑. ผู้ขอใช้บริการต้องดูแลรักษาทรัพย์สินของตนเอง เหน็ดบั้นชิตยสภาจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหาย หรือสูญหายอย่างใด ๆ ต่อทรัพย์สินของผู้ขอใช้บริการ

ข้อ ๑๒. ผู้ขอใช้บริการต้องปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้เครื่องออกกำลังกายอย่างถูกวิธี หากเกิดอุบัติเหตุบาดเจ็บ พิการ หรือเสียชีวิต อันเนื่องจากการใช้บริการในห้องออกกำลังกายเหน็ดบั้นชิตยสภาจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายดังกล่าวไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้อ ๑๓. ผู้ขอใช้บริการต้องช่วยกันรักษาความสะอาด และกรุณานำผ้าเช็ดแห้งมาด้วย

ข้อ ๑๔. ห้องออกกำลังกายของเหน็ดบั้นชิตยสภาเปิดให้บริการ

วันจันทร์ - ศุกร์ ตั้งแต่เวลา ๑๖.๓๐ น. - ๒๐.๐๐ น.

วันเสาร์ และวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๙.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.

หยุดทุกวันหยุดนักขัตฤกษ์ หรือวันที่เหน็ดบั้นชิตยสภาประกาศงดให้บริการ

ข้อ ๑๕. ผู้ขอใช้บริการต้องชำระค่าบริการรักษาและค่าใช้บริการ ดังนี้

(๑) กรรมการเหน็ดบั้นชิตยสภา อนุกรรมการเหน็ดบั้นชิตยสภา อาจารย์ผู้บรรยาย สามัญสมาชิก วิชาสามัญสมาชิก ภาควิชาสมาชิก และนักศึกษาเหน็ดบั้นชิต คัดค่าบำรุงรักษาและค่าใช้บริการครั้งละ ๕๐ บาท

(๒) พนักงานเหน็ดบั้นชิตยสภา คัดค่าบำรุงรักษาและค่าใช้บริการครั้งละ ๑๐ บาท

สมาชิกที่สนใจสามารถสอบถามและสมัครได้ที่แผนกอาคารสถานที่ และสโมสร ชั้น ๑ อาคารเหน็ดบั้นชิตยสภา หรือ โทร.๐ ๒๘๘๗ ๗๐๓๖

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

ส่งเสริมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรทางวิชาการ

Professor Valerie Hans, Professor of Law, Cornell Law School บรรยายพิเศษ เรื่อง “ขอบเขตและข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา” (The Scope and Limitation of Public Participation in the Criminal Justice System) ในโครงการส่งเสริมความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และบุคลากรทางวิชาการระหว่างเนติบัณฑิตยสภา สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย และคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยคอร์เนล โดยมี นางสาวนภกมล หะวานนท์ ผู้ช่วยผู้พิพากษา รุ่นที่ ๖๘ และนักเรียนทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมายเป็นผู้แปล ณ ห้อง ๘๐๑ ชั้น ๘ อาคารสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านกฎหมายระหว่างผู้แทนจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล กับบุคลากรในหน่วยงานทางด้านกฎหมายของประเทศไทย ในการนี้ ผศ.ดร.ศรีพัชรา ลิทธิกิจจร ผู้อำนวยการกองกลาง และหม่อมราชวงศ์ประติมา สวัสดิ์สวัสดิวัฒน์ ผู้อำนวยการกองบริการ ร่วมฟังการบรรยายด้วย

บรรณาธิการแฉลอม

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นวันที่ผู้ประกอบการวิชาชีพทนายความได้รวมตัวกันจัดตั้งสมาคมทนายความแห่งประเทศไทย ด้วยเหตุนี้ จึงได้ถือเอาวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ อันเป็นวันเริ่มก่อตั้งองค์กรของทนายความขึ้นเป็นครั้งแรกเป็นวันที่ระลึกถึงการรวมตัวของทนายความ และกำหนดเป็น “วันทนายความ” สืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน โดยมีกิจกรรมการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับทนายความที่ล่วงลับไปแล้ว ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ และมีการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ เช่น การบริจาคโลหิตของทนายความ และการให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมายแก่ประชาชน รวมทั้งมีการแข่งกีฬาสามัคคีในหมู่ของผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “วันทนายความ” โดย ว่าที่ร้อยตรี ดร.ถวัลย์ รุยาพร กล่าวถึง ความเป็นมาของสภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์, บทความ ปัญหาจากข้อหาเรียกกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “การแปรสภาพโดยควบรวมนิติบุคคลหลังจากได้รับการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ยื่นขอเสนอราคา” โดย นาลินี ยุติธรรมดำรง กล่าวถึง กรม จ. ขอหาหรือ หจก. ส. เมื่อเป็นผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นตามที่กรม จ. กำหนดแล้วได้แปรสภาพเป็น บริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๒๘๘ ต่อมาแปรสภาพโดยควบรวมกับบริษัท ก. จำกัด กลายเป็นนิติบุคคลใหม่ในนามบริษัท ส. จำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๖๔๔ ซึ่งเป็นคนละนิติบุคคล กรม จ. จะสามารถใช้คุณสมบัติเบื้องต้นตามที่ได้พิจารณาในชั้นเสนอเอกสารในนามห้างหุ้นส่วนจำกัดมาเป็นผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในนามบริษัทจำกัด เลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๒๘๘ และเลขทะเบียนนิติบุคคล ๐๓๒๕๕๖xxxx๖๔๔ ได้หรือไม่, บทความ คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “คำพิพากษาผูกพันเป็นฟ้องซ้ำ” โดย ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง กล่าวถึง ผลของคำพิพากษาในคดีแพ่งให้ถือว่าผูกพันคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาล และอาจมีผลต่อคดีอื่นที่เป็นฟ้องซ้ำได้ตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง “คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐” โดย รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์ และ มนต์ชัย ชนินทรลีลา โปรดติดตาม, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “ความเคลื่อนไหวสู่เอกราชของกาตาลุนญา (Catalonia’s Independence Movement)” โดย ภัทรวิดี ไวยภาษ กล่าวถึง เส้นทางความเคลื่อนไหวเพื่ออิสรภาพของแคว้นกาตาลุนญาพร้อมกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่น่าสนใจ โปรดติดตาม, บทความ เรื่อง “ประวัติศาสตร์ทนายความ” โดย สรลชา ศรีชลวัฒนา กล่าวถึง ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของวิชาชีพทนายความ, ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ วิชากฎหมายพยานหลักฐาน กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายองค์กรอัยการและ พนักงานอัยการฯ เสนอข้อ ๘ (ข) และ วิชาภาษาอังกฤษ ข้อ ๙ - ๑๐ ปิดท้ายด้วย “มุขขำ” โดย สัตยา อรุณธาริ

พบกับใหม่เดือนมีนาคม

ศิริอร เทชะบำรุง มณีนลินธุ์

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ในกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย **คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา** จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒-๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

พิมพ์ที่ : **บริษัท กรุสยาม พิมพ์ชื่อ จำกัด**

๔๓/๑๓๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐